

Lausunto**luonnoksesta: hallituksen esitys laiksi tupakkalain 8 a ja 33 a §:n muuttamisesta**

Lausuntopyyntönne 21.9.2011 viitaten Hengitysliitto Heli ry esittää seuraavaa

Sosiaali- ja terveysjärjestönä Hengitysliitto pitää perusteltuna sitä, että kaikenlainen tupakkatuotteiden mainonta, markkinointi ja myyninedistäminen kielletään ja että kiello on kattava. Tupakkatuotteiden tavaramerkkien esilläpito on syytä kieltää myös tupakan, tupakan vastikkeiden, tupakkajäljitelmiä ja tupakointivälineiden vähittäismyynnissä.

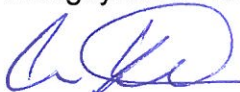
Hengitysliiton tarkoituksena on edistää hengitysterveyttä ja hengityssairaan hyvää elämää. Tupakkatuotteet aiheuttavat käyttäjälleen vaikean riippuvuuden ja ylläpitävät sitä. Ne sisältävät myös aineita, jotka sellaisenaan, palamis- ja aineenvaihdunta-tuotteina, ovat farmakologisesti aktiivisia ja myrkyllisiä ja aiheuttavat elimistössä solu- ja perimämuutoksia, kudosaivourioita ja lukuisia sairauksia, kuten syöpää. Tupakkatuotteiden käytöstä aiheutuvat tupakkasairaudet ovat kansanterveydellisesti merkittäviä ja tupakoinnista aiheutuu Suomessa väestöryhmien välistä terveyserojen kasvua. Vuonna 2020 90 % tupakoinnista aiheutuva, etenevä keuhkohtaumatauti on 3. tappavin kansansairaus Suomessa.

Erityisen herkkä tupakkatuotteiden haitallisille terveysvaikutuksille on nuoren ihmisen kasvava ja kehittyvä elimistö. Nuoret ovat aikuisia alttiimpia myös mielikuvamainonnalle. Tupakkatuotteiden ja niiden tavaramerkkien näkyvä esilläpito pyrkii synnyttämään lapsissa ja nuorissa mielikuvan tupakkatuotteiden käytöstä aikuisuuteen kuuluvana tavanomaisena asiana. Tupakkatuotteet eivät kuitenkaan ole normaaleja kulutushyödykkeitä. Tämän lausunnon liitteenä on esimerkki tupakkatuotteiden mielikuvamainonnasta (Liite 1. Tupakka-aski).

Euroopan neuvoston 11/2009 antaman savuttomia ympäristöjä koskevan suosituksen mukaisesti Euroopan komissio tukee voimakkaasti jäsenvaltioiden toimia, joiden tavoitteena on "savuton Eurooppa vuoteen 2012 mennessä". Suomessa noin 600 000 ihmistä altistuu edelleen päivittäin tupakansavulle työssä, kotona, vapaa-ajalla. Tupakkatuotteiden esilläpitokiello tukee savuttomuutta arvona ja kulttuurina.

Hengitysliitto pitää erittäin tärkeänä, että kaikenlainen tupakkatuotteiden ja niiden tavaramerkkien näkyvä esilläpito kielletään lainsäädännön avulla ja vastustaa Kreikan, Portugalin ja Italian vaatimuksia poistaa tupakkatuotteiden esilläpitokiello.

Hengitysliitto Heli ry

Vesa Kukkonen
Toimitusjohtaja

Maija Kolstela
Terveysasiantuntija

Liite 1. Tupakka-aski

Kuvaaja Jouko Keski-jantti